

Instytut Wydawniczy „Nasza Księgarnia” postanowił kontynuować dobrze zapamiętane przedwojenne pisma i w 1945 pojawiły się odnowione „Płomyczek” i „Płomyk”. Redaktor naczelny „Płomyczka”, Stanisław Aleksandrak zaprosił do współpracy znakomitych pisarzy, m.in. Hanę Januszewską, Ewę Szelburg – Zarembinę, Hanę Ozogowską, Annę Świrszczyńską, Jana Brzechwę.

„Płomyk” przeznaczony był dla dzieci starszych – utwory literackie przeplatały się z tekstami popularno – naukowymi. W dziale literackim prezentowano fragmenty utworów m.in. Janusza Domagali, Wojciecha Żukrowskiego, Krystyny Siesickiej oraz wiersze Juliana Tuwima, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Tadeusza Różewicza i wielu innych.

W części popularyzatorskiej można było znaleźć informacje m.in. o technice, architekturze, geografii, filatelistyce, fotografii, majsterkowaniu, a nawet pielęgnacji urody i modzie.

Dokładniej zagadnienia techniczne przybliżały czasopisma specjalistyczne „Młody Zawodowiec”¹ i „Młody Technik”², „Horyzonty Techniki dla Dzieci” oraz „ABC Techniki”. Szczególnie popularny wśród młodzieży był „Młody Technik”, który nie tylko popularyzował rozmaite dziedziny wiedzy, starał się wiązać teorię z praktyką, ale również w dziale „Klub wynalazców” popularyzował projekty techniczne młodzieży – od przyrządu do zapalania zimnych ognia na choince, po projekt boi ratowniczej.

Wielką popularnością cieszyły się również pisma harcerskie – wydawany od 1947 r. „Świat Młodych”³ i dziesięć lat później „Na przełaj”.

Po roku 1990 niemal wszystkie te pisma zniknęły z rynku wydawniczego. Utrzymały się tylko w niemal niezmienionej formie „Świrszczyk” i „Miś”. Na ich miejsce weszły znacznie bardziej kolorowe magazyny – kalki zagranicznych pism np. dwutygodnik *Bravo*⁴, (polska wersja czasopisma niemieckiego) wydawany od 1991 r. przez koncern H. Bauera - magazyn muzyczny przeznaczony dla uczniów starszych klas podstawówek.

Miesięczniki: *Popcorn. Magazyn dla młodzieży*, (może być czytany także przez młodsze klasy licealne) i *Dziewczyna taka jak ty!* (dla dziewcząt ok. 15-18 lat - przeważają „kobiecy” treści obyczajowe), również mają one charakter międzynarodowy - właścicielem jest grupa wydawnicza Jurga Marquarda. Podobnie kosmopolityczny i komercyjny charakter ma obecny na rynku od 1996 miesięcznik *Machina. Najlepszy Magazyn Popkulturalny*, wydawany przez spółkę polsko- amerykańską, magazyn kulturalny dla studentów i trzydziestolatków mający cechy pisma pokoleniowego (dla tzw. „urodzonych po 1960 roku”).

¹Młody Zawodowiec : tygodnik dla młodzieży szkół zawodowych. - Warszawa : Sekcja Szkolnictwa Zawodowego i Sekcja Szkolnictwa Doksztakującego Związku Nauczycielstwa Polskiego, 1935-1950.

²Młody Technik : miesięcznik : czasopismo poświęcone zajęciom praktycznym młodzieży szkolnej / wychodzi pod red. Leona Rudawskiego. - Poznań : Nakładem Drukarni i Księgarni św. Wojciecha, 1932-1939.

³ Świat Młodych – polskie czasopismo dla młodzieży wydawane w latach 1949–1993 w Warszawie, utworzone z połączenia tygodnika „Świat Przygód” i dwutygodnika „Na Tropie”

⁴ Wojciech Kajtoch *Czasopisma dla młodzieży - wybrane problemy kultury języka, stylu, perswazji*

Innego rodzaju pismami są „Perspektywy”, „Victor Junior”, „Cogito” oraz „Impuls” – to czasopisma ukierunkowane na młodzież szkolną, polecane przez pedagogów. Mają one charakter edukacyjny, często proponują gotowe rozwiązania problemów szkolnych, a nawet streszczenia lektur. Tak reklamuje się Victor Junior: „w każdym numerze rady na dobre wypracowanie, omówienie lektur (nawet tych najnudniejszych), podpowiedzi przed klasówką, plakaty – ściągą z przyrody i historii”. Cogito – uczniom szkół średnich i pierwszych roczników studiów obiecuje

„spacer poprzez epoki literackie, blok polonistyczny, testy z różnych przedmiotów, analizy wierszy, itp.” Dwutygodnik "Victor Gimnazjalista" adresowany jest przede wszystkim do gimnazjalistów: „bardzo wiele miejsca poświęcamy powtórkom, głównie z

przedmiotów humanistycznych. Piszemy o tym, co najtrudniej zrozumieć. Tłumaczymy, powtarzamy, podajemy przykłady i dajemy szansę sprawdzenia zdobytej wiedzy w rozmaitych testach”. Nawet „Impuls”, pismo skierowane do młodzieży w wieku studenckim, więc praktycznie do dorosłych, obiecuje, że pokaże „jak najwięcej niebanalnych możliwości kreowania swojego życia, drogi rozwoju i spełniania marzeń, nie tylko tych zawodowych. Chcemy Wam pomóc w poruszaniu się po tym zwariowanym świecie”.

Inny charakter ma *Droga*. Tygodnik *Młodzieży Katolickiej* skierowany do młodzieży licealnej o wyraźnej opcji światopoglądowej. O jego charakterze tak mówi twórca i wydawca tygodnika Antoni Zięba:

- *Idea wydawania katolickiego tygodnika dla młodzieży zrodziła się prawie dziesięć lat temu, na początku 1995 r. Moja córka Katarzyna pokazała mi egzemplarz jednego z popularnych, kolorowych młodzieżowych pisemek, jakie były wtedy na rynku, i zresztą nadal są wydawane. Jego lektura uzmysłowiła mi, jak wiele treści demoralizujących i szkodliwych podawanych jest naszej młodzieży. Uświadomiłem sobie, że konieczne jest stworzenie pozytywnej alternatywy na rynku młodzieżowej prasy.*